

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 4 юни 2021 г.
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Европейски семестър б) Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно предложението на Комисията за преразгледан набор от социални показатели — Одобряване

Приложено се изпраща на делегациите посоченото по-горе становище с оглед на приемането му от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 14 юни 2021 г.

Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно предложението на Комисията за преразгледан набор от социални показатели

1. На 4 март 2021 г. Европейската комисия публикува своето съобщение относно План за действие на Европейския стълб на социалните права¹, в което се очертават конкретни действия за по-нататъшно прилагане на принципите на Стълба² като съвместно усилие на държавите членки и ЕС. В плана за действие беше включено и предложение за преразглеждане на набора от социални показатели чрез актуализиране на съществуващия набор от показатели, така че да се даде възможност за по-всеобхватно проследяване на напредъка към изпълнението на Стълба. На неофициалната си среща от 8 май 2021 г. държавните и правителствените ръководители от Съюза постигнаха съгласие по Декларацията от Порто, в която също се прави позоваване на Плана за действие на Комисията за изпълнение на Стълба и се приветства предложеният в нея преразгледан набор от социални показатели.
2. На заседанията си от 11 и 12 март 2021 г. Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила възложиха на своите групи по показателите да разгледат предложението за преразглеждане на съществуващия набор от социални показатели и да докладват на комитетите през май за констатациите си. Групите по показателите обсъдиха подробно предложението на Комисията на няколко посветени на този въпрос заседания, проведени от март до средата на май³, след което председателите на групите по показателите представиха на комитетите съвместен доклад за резултатите от обсъжданията.
3. Въз основа на докладваните констатации от групите по показателите комитетите изготвиха общо становище по предложението за преразгледан набор от социални показатели, съдържащо се по-долу в приложението, което на този етап е съсредоточено върху водещите показатели, установени в предложението на Комисията.

¹ Док. 6649/21 + ADD 1—2

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

³ Беше проведена консултация с Комитета по образование относно показателите, свързани с образованието, ученето и обучението.

4. Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила вземат под внимание предложението на Комисията за преразгледан набор от социални показатели и изразяват задоволство от това, че работата по финализирането на това преразглеждане ще се извърши в сътрудничество с тях. Те подкрепят целта за подобряване на наблюдението и оценката на положението в областта на заетостта и социалната сфера в целия Съюз по интегриран и по-видим начин.
5. На този етап комитетите са съгласни предложените нови водещи показатели да бъдат включени към съществуващия набор от социални показатели, установени в предложението на Комисията, за да се използват в съвместния доклад за заетостта, като се вземат предвид необходимите разяснения във връзка с определенията и използването им, съдържащи се в приложението. Където е необходимо това включва и някои допълнителни обяснения относно оценката на няколко съществуващи показателя. Когато за конкретен принцип все още няма водещ показател, ще се извърши допълнителна работа, за да бъдат обхванати всички принципи на Стълба.
6. Все още е необходимо да се обсъди по-подробно въпросът дали вторичните показатели да се включат в набора от социални показатели, както беше предложено и от Комисията, с цел допълване на анализа в съвместния доклад за заетостта (СДЗ). Комитетите са на мнение, че този анализ следва да продължи да бъде подкрепян и от съществуващите инструменти за наблюдение на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила и включените в тях показатели. Въпреки че комитетите не се противопоставят на използването на предложените вторични показатели в подкрепа на анализа в съвместния доклад за заетостта, докато не бъде постигнато споразумение относно включването на вторични показатели в набора от показатели, те не следва официално да се наричат *вторични показатели*.
7. Изложената по-горе позиция относно вторичните показатели отразява обсъжданията в рамките на работните групи по показателите на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила, като няколко членове изразиха резерви относно предимствата на включването на фиксиран набор от вторични показатели. Някои държави членки считат, че наборът от социални показатели следва да съдържа само водещи показатели, като същевременно призовават за гъвкавост по отношение на използването на допълнителни показатели и на съществуващите инструменти на комитетите за наблюдение в подкрепа на анализа на водещите показатели в набора от социални показатели.

8. Въпреки това в рамките на тези обсъждания повечето от предложените нови вторични показатели бяха поотделно одобрени за потенциално включване в набор от вторични показатели, в случай че бъде постигнат консенсус по включването на вторични показатели в набора от социални показатели, както е обобщено в приложението.
9. Комитетите вземат под внимание значението, което Комисията отдава на ролята на вторичните показатели за постигане на широк обхват на принципите на Стълба, както и на наличието на фиксиран набор от показатели с цел сбитост и опростеност. Същевременно Комисията призна значението на допълващия характер на съществуващите инструменти за наблюдение на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила спрямо набора от социални показатели и се ангажира да продължи да ги използва по целесъобразност, каквато е настоящата практика.
10. Макар че двете групи по показателите обсъдиха подробно вторичните показатели, ще бъде необходима допълнителна работа в това отношение. Комитетите ще разгледат отново този въпрос в близко бъдеще, по-специално за да обсъдят по-подробно доколко е целесъобразно в набора от социални показатели да се включва фиксиран набор от вторични показатели, който да допълва анализа и съдържанието на съвместния доклад за заетостта (СДЗ).
11. В бъдеща перспектива комитетите считат, че е необходимо да се проведе широка дискусия относно ролята на набора от социални показатели по отношение на други съществуващи инструменти за наблюдение, както се призовава в техния съвместен доклад за оценка относно стратегията „Европа 2020“, за да се прецизира методологията за оценка на водещите показатели в съвместния доклад за заетостта и да се разгледат предложения за подходящи показатели за запълване на оставащите пропуски по отношение на принципите на Стълба, които понастоящем не са обхванати или са обхванати в недостатъчна степен.

ПРИЛОЖЕНИЕ – Нови водещи показатели, договорени за включване, промени в съществуващите водещи показатели и информация за вторичните показатели с оглед на евентуалното им бъдещо включване в набора от социални показатели

Нови водещи показатели

1. Участие на възрастни в учебни дейности през последните 12 месеца.

Показателят трябва да бъде придружен от обяснителна бележка под линия, в която се посочва смяната на източника на данни от Изследването на образованието за възрастни към Проучването на работната сила в ЕС през 2022 г. Комисията ще наблюдава показателя съвместно с Евростат и ще извърши задълбочен анализ на данните от двата източника на проучване, когато станат налични (2023 г.), за да се разгледат потенциалните проблеми и да се гарантират качеството и съпоставимостта на данните.

2. Дял на изложените на риск от бедност или социално изключване при децата (ИРБИ, 0—17 г.). Показателят трябва да бъде придружен от обяснителна бележка под линия, в която се посочва, че анализът на този показател следва да бъде подкрепен от съответните компоненти⁴ за децата). Оценката следва да бъде допълнена от специфични за децата аспекти, по-специално чрез използване на наскоро приетия показател за специфични за децата лишения.

⁴ Процент на тежките материални и социални лишения (ТМСЛ), процент на изложените на риск от бедност (ИРБ), процент на (почти) безработни домакинства (ПБД).

3. **Разлика в заетостта между хората без увреждания и хората с увреждания.** *Естеството на показателя, което предполага лично съобщаване, и определението му трябва да бъдат включени в обяснителна бележка под линия, като се подчертае, че той се основава на подхода на глобалния показател за ограниченията в дейностите (GALI) (следва да се предостави пълният текст на мярката по GALI). Необходимо е да се даде подробна информация относно връзката между процента на срещане на уврежданията и разликата в заетостта между хората без увреждания и хората с увреждания на равнището на ЕС, докато съществува такава връзка. Комисията ще продължи да следи качеството му и заедно с Евростат ще направи преглед на показателя в средносрочен план, след като станат налични основаните на Проучването на работната сила данни (2023 г.), и ще подкрепи по-нататъшните стъпки за подобряване на съпоставимостта между държавите и ще проучи разработването на допълнителни показатели в тази област.*
4. **Прекомерни разходи за жилище.** *Показателят трябва да бъде придружен от обяснителна бележка под линия, в която се съдържа допълнителна съпътстваща информация (включително разяснения относно определението и какви разходи и помощи/субсидии се отчитат) и условията, които следва да се имат предвид при анализа на показателя, включително като се използват съответни разбивки (например квинтилно съотношение на доходите, риск от бедност и статут на жилището) и допълнителни показатели в подкрепа на анализа.*

Промени в съществуващите водещи показатели

1. Постигнато беше и споразумение за промяна на възрастовата група, която да обхваща показателят за младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование и обучение (дял на младите хора, незаети с работа, учене или обучение), от 15—24 на 15—29 години.

2. Когато специфичният водещ показател за изложеност на риск от бедност или социално изключване (ИРБИ) се използва едновременно за цялото население и за децата, компонентите на тези групи следва да се разглеждат като част от основния показател (и по този начин биха могли да отпаднат от списъка с вторични показатели) и това следва да се отбележи в бележки под линия по следния начин, за да се привлече вниманието на потребителите към компонентите:

ИРБИ 0+ (); ИРБИ 0–17 (**)*

Бележки под линия

(*) заедно с трите му подпоказателя: *ТМСЛ 0+*, *ИРБ 0+* и *ПБД 0–64*.

(**) заедно с трите му подпоказателя: *ТМСЛ 0–17*, *ИРБ 0–17* и *ПБД 0–17*.

Практиката ще продължи да бъде да се анализират само водещите показатели (а не подкомпонентите) чрез методологията на СДЗ.

3. Водещият показател за нетните доходи на несемеен работник на пълно работно време без деца, получаващ средна заплата, е премахнат.

Информация за вторични показатели с оглед на евентуалното им бъдещо включване в набора от социални показатели

Беше постигнато съгласие само по следните потенциални вторични показатели:

- тези, които попадат в обхвата на общата компетентност на двете групи по показателите (*„Разлика в равнището на учениците със слаби резултати между долната и горната четвърт на социално-икономическия индекс (PISA)“* и *„Децата от 3-годишна възраст до задължителната възраст за начално образование в заведения за професионални грижи за деца“*);
- тези, които попадат в обхвата на изключителната компетентност на групата по показателите на Комитета по заетостта (*„Участие на нискоквалифицирани възрастни в ученето“*, *„Дял на безработните лица, които са преминали обучение в последно време“*, *„Слаби резултати в образованието (включително в областта на цифровите умения)“*, *„Дял на наетите лица на временен трудов договор не по тяхно желание“*, *„Фатални трудови злополуки на 100 000 работници (ЦУР)“* и *„Обхванати от схеми за обезщетения за безработица [краткосрочно безработни лица]“*);

- и тези, които попадат в обхвата на компетентността на групата по показателите на Комитета за социална закрила в областта на бедността и социалното изключване (*„Медианна разлика в риска от изпадане в бедност“*, *„Дял на доходите на 40-те % от населението с най-ниски доходи“*, *„Процент на лицата, получаващи обезщетения“* и *„Дял от хората, които не са в състояние да поддържат домовете си достатъчно отоплени“*).

Обсъжданията по останалите предложени нови вторични показатели (*“Разходи за социална закрила като дял от БВП”*, *“Разходи за здравеопазване като дял от БВП”*, *“Обществени разходи за дългосрочни грижи като част от БВП”*, *“Обхват на потребностите от дългосрочни грижи”*, и *“Стандартизирана предотвратима и лечима смъртност”*) все още не са приключили и в момента са преустановени.

Освен това членовете постигнаха съгласие, че към списъка с вторични показатели следва да бъдат добавени някои допълнителни вторични показатели в очакване на окончателно споразумение относно използването на целия набор, а именно *показателят „специфични за децата лишения“* и (стандартния) *показател „материални и социални лишения“*, като същевременно трябва да се прецени необходимостта от други допълнения. За разлика от това, беше договорено, че компонентите на показателя *ИРБИ* (а именно показателите *ИРБ*, *ТМСЛ* и (почти) *безработни домакинства*) следва да бъдат премахнати от списъка с вторични показатели, тъй като те трябва да се разглеждат заедно с основния показател *ИРБИ*, както ще бъде посочено в бележка под линия.